

Hörby Yrkesgymnasium AB

Org.nr. 556821-2939

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i Hörby Yrkesgymnasium i Hörby kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hörby Yrkesgymnasium AB att senast den **31 oktober 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Föreläggandet gäller omedelbart.

Bristen särskilt avseende ekonomiska förutsättningar som påtalas i detta beslut är allvarlig och kraftfulla åtgärder behöver snarast vidtas för att avhjälpa den och övriga brister i beslutet. Om så inte sker, och detta föreläggande inte följs, kommer Skolinspektionen att överväga en återkallelse av huvudmannens godkännande att bedriva skolverksamhet.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven ges skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och insatserna utvärderas. (3 kap. 5a och 8 §§ skollagen; Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att alla elever som är i behov av stöd i form av extra anpassningar ges sådant stöd i den omfattning som de behöver.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Skolinspektionen konstaterar att Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. (17 kap. 3-7 §§ skollagen)

Åtgärder

- Se till att utbildningen på respektive introduktionsprogram följer en plan som beslutas av huvudmannen och som anger utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll.
- Se till att samtliga elever har en individuell studieplan som uppfyller författningarnas krav. I detta ingår att den individuella studieplanen följs upp och revideras kontinuerligt.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras fortlöpande om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 15 kap. 20 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Bedömning och betyg)
- Betyg beslutas om i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 14 § skollagen; 15 kap. 22 § skollagen; 4 kap. 22 § och 8 kap. 1c och 2 §§ gymnasieförordningen)

Åtgärder

- Se till att eleverna fortlöpande ges information om deras kunskapsutveckling.
- Se till att eleverna informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen.
- Se till att betyg sätts på varje avslutad kurs.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, En likvärdig utbildning, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

- Se till att det vid skolan bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. Värdegrundsarbetet ska ta sin utgångspunkt i elevernas attityd till, och åsikt om, de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.
- Se till att lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande.

Förutsättningar för utbildningen

Skolinspektionen konstaterar att Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på gymnasieskolenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i gymnasieskolan, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande och för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen)
- Huvudmannen ser till att det vid skolenheterna erbjuds och anordnas modersmålsundervisning till elever som tillhör någon av de nationella minoriteterna och har rätt till detta. Huvudmannen ska se till att det erbjuds och anordnas modersmålsundervisning även i övrigt för de elever som har rätt till detta. (15 kap. 19 § skollagen; 4 kap. 19 § gymnasieförordningen)

Åtgärder

- Se till att det finns tillgång till skolpsykolog och kurator så att dessa kompetenser kan användas i sådan utsträckning att den samlade elevhälsan kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande och för att stödja elevernas utveckling mot målen.
- Se till att det erbjuds modersmålsundervisning till elever som har rätt till detta.

Ägar- och ledningsprövning och ekonomiska förutsättningar

Skolinspektionen konstaterar att Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen har ekonomiska förutsättningar för att bedriva skolverksamhet enligt författningarnas krav. (2 kap. 5 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att det registrerade aktiekapitalet återställs och att antingen verksamheten bär sina kostnader eller att huvudmannen har medel att hantera framtida resultatmässiga underskott. Detta kan exempelvis uppnås genom att kapital tillskjuts till huvudmannen genom aktieägartillskott och kan visas genom att huvudmannen inkommer med en uppdaterad balans- och resultatrapport och en resultatbudget för perioden därefter fram till och med 2020-06-30.
- Se till att huvudmannen har ekonomiskt utrymme att löpande kunna betala sina skulder när de förfaller till betalning. Det ekonomiska utrymmet kan exempelvis visas genom att huvudmannen inkommer med en uppdaterad balans- och resultatrapport och en likviditetsbudget för perioden därefter fram till och med 2020-06-30 där förväntade in- och utbetalningar framgår, inklusive betalningar hänförliga till att avhjälpa de brister som Skolinspektionen konstaterar i detta beslut. Underlag för att styrka en sådan budget kan bland annat innefatta beviljade krediter hos ett kreditinstitut.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen för Hörby Yrkesgymnasium inte har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Av utredningen framgår att verksamheten inte bär sina kostnader och att huvudmannen saknar ekonomiska medel att hantera underskott. Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar, introduktionsprogram och bedömning och betygsättning samt skolans arbete med värdegrundsuppdraget och anmälan av kränkningar. Skolinspektionen bedömer också att skolans elevhälsoarbete inte uppfyller författningarnas krav samt att det inte ges något erbjudande om modersmålsundervisning i enlighet med författningarnas krav.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av de uppgifter som lämnas av elever om att de inte får stöd i den omfattning som de behöver samt lärares uppgifter om att de inte alltid hinner med att ge eleverna stöd i form av extra anpassningar i den omfattningen som de behöver, gör Skolinspektionen bedömningen att skolans arbete med extra anpassningar inte uppfyller författningarnas krav.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för undervisningen, om det inte finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Skolinspektionens utredning

Elever i en intervjugrupp säger att det behövs fler lärare på skolan eftersom det är så många elever som behöver mycket hjälp. Elever i en annan intervjugrupp säger att de tycker att det är svårt att följa undervisningen och att de skulle behöva mer hjälp för att klara det. Lärare uppger att många elever behöver en till en undervisning men att de inte hinner med att ge det. På fråga från Skolinspektionen om alla elever i behov av extra anpassningar får det stöd som de behöver svarar vissa intervjuade lärare att de hinner med att ge eleverna det stödet, medan andra säger att det är svårt att hinna med eftersom många elever behöver mycket stöd, särskilt i de gymnasiegemensamma ämnena. Någon lärare säger att hen inte alltid hinner med att ge alla elever det stöd de behöver under en och samma lektion, utan får dela upp det så att en grupp får stöd den ena lektionen och den andra gruppen nästa lektion.

Specialpedagogen säger att hennes uppfattning är att de kan ge alla elever de extra anpassningar som de behöver. När specialpedagogen får bemöta uppgifterna om att det är många elever som behöver stöd och får frågan om lärarna hinner med att ge alla elever det, så svarar hen att hen inte har hört att det skulle vara stora problem, men att

hen inte är där hela tiden. Rektorn säger att hen inte kan svara på om alla elever får extra anpassningar i den omfattning som de behöver och att hen inte har fått information från lärarna om att det inte går att ge stöd i den omfattningen. Rektorn säger att specialpedagogen inte arbetar tillräckligt med handledning av lärarna på detta område.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Hörby Yrkesgymnasium AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram

Plan för introduktionsprogram

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav avseende introduktionsprogram. Utredningen visar att det inte finns en övergripande plan för de introduktionsprogram som anordnas vid Hörby yrkesgymnasium.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen på ett introduktionsprogram följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Enligt skollagen (17 kap. 7 § i dess lydelse från och med den 1 juli 2019) ska planen ange utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll.

Skolinspektionens utredning

Intervjuade lärare och rektor känner inte till om huvudmannen har någon plan för introduktionsprogrammen. Rektorn säger att tanken är att eleverna ska läsa samma kurser som de elever som går nationellt program. Representant för huvudmannen säger att det inte finns någon plan för introduktionsprogrammen men att eleverna läser integrerat med dem som går ett nationellt program.

Individuella studieplaner

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans individuella studieplaner inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att inte alla elevers individuella studieplaner är uppdaterade och visar den studieväg och de faktiska kurser och ämnen som eleverna läser.

Rättslig reglering

Skollagen anger att det för varje elev ska upprättas en individuell studieplan. Av gymnasieförordningen framgår att den individuella studieplanen, när det är aktuellt, bland annat ska innehålla uppgifter om vilken studieväg eleven går och om de val av kurser som eleven har gjort, elevens studier i grundskolans ämnen samt andra insatser

som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen om eleven följer ett introduktionsprogram. Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 455) ska denna plan i kombination med den plan för utbildningen som huvudmannen ska fastställa, ge den stadga och samtidigt den flexibilitet som är nödvändig för en utbildning med en klar målsättning. Den individuella studieplanen ska utformas efter elevens behov och intressen samt följas upp, utvärderas och revideras vid behov, i samråd med eleven och i förekommande fall dennes vårdnadshavare.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen tog vid besöket del av individuella studieplaner för de elever som går introduktionsprogram. Ingen av de intervjuade elevernas individuella studieplaner anger vilken studieväg de går och istället för namnet på respektive introduktionsprogram anges det nationella programmet. Intervjuade elever på introduktionsprogram säger att de inte känner igen sina individuella studieplaner som Skolinspektionen visar dem under intervjun. Vid genomgång av respektive individuell studieplan konstateras att de kurser och ämnen som står angivna i planerna inte stämmer överens helt med de kurser och ämnen som eleverna läser denna termin. Eleverna uppger att de inte har varit med och upprättat de individuella studieplanerna och inte heller fått information om hur upplägget för utbildningen ser ut. Undervisande lärare uppger att det är rektorn och eleven som upprättar den individuella studieplanen och att de ska stämma. När rektorn får bemöta uppgifterna om att de individuella studieplanerna inte stämmer i vissa delar säger hen att det är slarv och beror på att alla uppgifter i studieplanen kommer från det digitala systemet och går då in på samma datum. Rektorn säger att studieplanerna går igenom på mitterminskonferensen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Hörby Yrkesgymnasium AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Bedömning och betygssättning

Fortlöpande information till eleverna

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att ge eleverna information om deras utveckling inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att eleverna inte fortlöpande ges information om deras kunskapsutveckling i samtliga ämnen och kurser.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att eleven fortlöpande ska informeras om elevens utveckling.

Skolinspektionens utredning

Elever i en intervjugrupp säger att vissa lärare pratar om hur de ligger till och hur de ska komma vidare men att inte alla lärare gör det. De säger exempelvis att i de gymnasiegemensamma ämnena så vet eleverna inte förrän i slutet av terminen hur de ligger till. Elever i en annan intervjugrupp säger att de bara får reda på hur de ligger till på utvecklingssamtalen och inte däremellan. Elever i en tredje intervju säger att de inte vet om de kommer att klara sina kurser och att de inte vet hur de ligger till. Intervjuad lärare i gymnasiegemensamma ämnen säger att det är svårt att hinna med att ta ut eleverna en och en och att hen önskar att det fanns med tid för individuella diskussioner med eleverna. Rektorn, som också undervisar i ett gymnasiegemensamt ämne, säger att hen och övriga lärare i gymnasiegemensamma ämnen har haft ett samtal med alla elever om hur de ligger till men att det kanske är så att det behöver vara fler gånger och fler samtal. Rektorn bekräftar också att det är svårt att hinna med dessa samtal.

Information om grunderna för betygssättningen*Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att informera eleverna om grunderna för betygssättningen inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att eleverna inte informeras om grunderna för betygssättningen i samtliga kurser och ämnen.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska eleverna informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen.

Skolinspektionens utredning

Det framgår av elevintervjuer att det varierar om lärare förklarar vad de ska kunna i de olika kurserna. Elever i en intervjugrupp säger att vissa lärare är bra på det medan andra är dåliga på att förklara, men de tror att alla lärare någon gång har gått igenom vad som krävs för de olika betygssstegen. På fråga från Skolinspektionen om arbetsplatsförlagt lärande (APL) vägs in i betyget svarar samma elever att de inte vet. Elever i en annan intervjugrupp säger att det inte alltid är tydligt för dem vad de ska lära sig, exempelvis vet de inte vilka kunskapskrav som ska uppnås i idrott, och att det varierar om lärare förklarar vad de ska kunna. Intervjuade lärare ger exempel på att eleverna kan gå in och titta i betygsmatrisen och att de på ett av programmen får ut en pärm med kursplanerna. De säger också att eleverna inte alltid är så intresserade och att de nöjer sig med ett E. I idrott kan lärarna förstå att eleverna inte vet vad de ska kunna eftersom ingen har varit tydlig med det. Vad gäller APL och att eleverna inte ser kopplingen mellan APL och kurserna säger lärarna att de tycker att det är konstigt att eleverna säger så eftersom de upplever att de har tydliggjort den kopplingen. När rektorn får bemöta elevernas uppgifter om att det ser olika ut om lärarna förklarar vad eleverna ska kunna så svarar hen att det nog stämmer men att hen får uppfattningen att lärarna diskuterar det med eleverna men att lärarna upplever det som svårt. Vad gäller idrotten säger rektorn att det nog kan stämma att eleverna inte vet vad de ska kunna

och inte heller vilka moment av idrotten som har genomförts. Rektorn säger att hen gick igenom planeringen med eleverna i början av terminen, men att hen inte vet om lärarna har förklarat för eleverna att det var idrott de hade vid de olika tillfällen som idrotten har genomförts.

Betygsättning

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med betygsättning inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att betyg inte alltid sätts på avslutad kurs.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska betyg sättas på varje avslutad kurs. Av gymnasieförordningen följer att huvudmannen beslutar om antalet undervisningstimmar för varje kurs samt om hur fördelningen av undervisningstiden över läsåren ska göras. Enligt Skolinspektionens uttolkning innebär gällande rätt att en kurs är avslutad när den undervisningstid, som huvudmannen har beslutat om, upphör.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av elevers individuella studieplaner. Av dessa framgår att det finns kurser som är avslutade men där betyg inte är satta. Lärare ger exempel på att det finns kurser som inte är avslutade på grund av att elever inte har klarat kursen och att eleverna därmed inte heller har betygsatts. Specialpedagogen säger att om elever inte blir klara i tid så förlängs tiden för kursen och då är kursen öppen för eleverna så länge det behövs. Betyg sätts först när eleverna når lägst betyget E i kursen. Rektorn bekräftar att de elever som har fått en förlängning av kurs inte har betygsatts.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Hörby Yrkesgymnasium AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolans värdegrundsarbete

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det inte bedrivs något aktivt och medvetet värdegrundsarbete på skolan. Utredningen visar dels att det inte bedrivs ett värdegrundsarbete inom ramen för undervisningen i alla årskurser, dels att det förekommer ett så kallat hårt språkbruk och en tuff jargong på skolan men att det, trots att personal på skolan är medveten om detta, inte bedrivs något gemensamt värdegrundsarbete som har sin utgångspunkt i denna problematik.

Rättslig reglering

Läroplanen anger att var och en som verkar inom gymnasieskolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan ska gestalta och förmedla.

Skolinspektionens utredning

På fråga från Skolinspektionen om de pratar om jämställdhet, likabehandling, rasism med mera i skolan svarar intervjuade elever i årskurserna 2 och 3 nej. De säger vidare att det kan hända att de pratade om sådant i årskurs 1 men att lärarna inte tar upp det i undervisningen nu. Intervjuade elever i årskurs 1 säger att de pratar om sådana frågor i samhällskunskapen men inte i något annat ämne eller kurs. En lärare säger att de har lagt mycket tid på demokrati, barnkonventionen och en temavecka med Röda korset men bekräftar också att det främst är i samhällskunskapen som värdegrundsfrågor tas upp. Rektorn säger att de inte har pratat om värdegrunden i stor samling, att hen antar att det görs men att hen inte vet om det genomförs. Rektorn uttrycker förvåning över att eleverna säger att de bara pratar om värdegrunden i samhällskunskapen och på temaveckan och säger att det diskuteras återkommande på klassråd och vid utvecklingssamtal.

I samtliga elevintervjuer framkommer uppgifter om att det finns ett hårt språkbruk på skolan och en tuff jargong elever emellan. Vissa elever säger att lärarna är vana vid jargongen men reagerar om de hör att elever blir arga, medan andra elever säger att bara vissa lärare reagerar men inte alla. Någon lärare säger att hen försöker reagera när elever använder ett hårt språkbruk men att hen skulle behöva hålla på hela tiden om hen skulle reagera på allt. En annan lärare säger att de skulle behöva arbeta på ett annat sätt med problematiken och att hen saknar verktyg för att göra det. Rektorn bekräftar att det finns en väldigt tuff jargong och säger att hen pratar med eleverna om ordens betydelse. Rektorn säger dock också att hen inte tror att alla lärare gör det och att eleverna säger att det finns lärare som har samma jargong för att få eleverna med sig.

Skolans arbete för att motverka kränkande behandling*Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer vidare att skolans arbete med att motverka kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att inte alla fall då personal får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäls till rektorn.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn är i sin tur skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Skolinspektionens utredning

Elever säger, som också framgår av bedömningen om värdegrundsarbete ovan, att det är en tuff jargong på skolan, att lärare inte alltid reagerar när elever använder ett nedsättande språkbruk mot varandra och att lärarna inte vet när det är på skoj och när det inte är det. Representant för elevhälsan säger att alla vuxna reagerar vid kränkningar men att hen inte vet om allting anmäls till rektorn och att vissa kanske inte tycker att det som sägs är så farligt. På fråga om de på skolan diskuterar vad som är en kränkning svarar representanten att det inte diskuteras i detalj men att det finns ett policydokument. Intervjuade lärare säger att det finns en gradskillnad i vad som rapporteras, att de under detta år inte har diskuterat vad en kränkning är, men att de reviderar policydokumenten varje år. Någon lärare säger att det är hens uppfattning att rektorn informeras vid kränkningar. Rektorn säger att hen inte tror att alla kränkningar anmäls till rektorn eftersom det inte alltid uppfattas som en kränkning av alla lärare. Rektorn säger vidare att de har diskuterat vad en kränkning är men att de behöver diskutera det mer.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Hörby Yrkesgymnasium AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten*Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att elevhälsans arbete inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att det saknas kurator och skolpsykolog i elevhälsan, vilket får till följd att elevhälsan inte kan arbeta förebyggande och hälsofrämjande utifrån dessa kompetenser. Utredningen visar också att elevhälsan inte heller i övrigt arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för eleverna i gymnasieskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Skolinspektionens utredning

Intervjuade lärare ger exempel på att de tar hjälp av elevhälsan när eleverna har problem som lärarna inte klarar själva. Vad gäller det förebyggande och hälsofrämjande arbetet säger lärarna att temaveckan med Röda korset är ett exempel på detta och som syftar till att ge eleverna kontakter som de kan ha nytta av i framtiden. I övrigt säger lärare att det har förekommit satsningar tidigare år men inte innevarande år. Representant för elevhälsan säger att de har erbjudit eleverna rökavvänjning och att de har förbjudit energidricka på skolan samt pratat med eleverna om vikten att röra på sig. På fråga från Skolinspektionen vem som ansvarar och driver det förebyggande och

hälsofrämjande arbetet svarar representanten att rektorn påminner dem. Enligt representanten har rektorn bland annat pratat med skolsköterskorna, som finns på den närliggande trafikskolan, om vad de skulle kunna erbjuda. Rektorn säger att arbetet kan utvecklas, att eleverna har hälsosamtal samt att skolan är delaktig i ett "sluta röka projekt" som elevhälsan dock inte är med i. Rektorn säger vidare att hen har pratat med sköterskan om vad de skulle kunna göra kring rökning, droger och energidrycker, men att det inte är något som genomförs idag.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Hörby Yrkesgymnasium AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för utbildningen

Tillgång till elevhälsa

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevhälsans omfattning på Hörby Yrkesgymnasium inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att det saknas tillgång till skolpsykolog och kurator.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasieskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skolinspektionens utredning

Det framgår av intervjuer med representant för elevhälsan, rektor och representant för huvudmannen att det saknas tillgång till skolpsykolog och kurator. Rektorn säger att de hade tillgång till skolpsykolog och kurator förra läsåret men att dessa då inte hade något att göra och att det inte finns någon plan på att teckna ett nytt sådant avtal. Representant för huvudmannen bekräftar att kompetenserna saknas och säger att de i förhållande till kostnaden inte var nöjda med kvaliteten på de tjänster som köptes in förra läsåret samt att planen är att hitta ett nytt system för detta.

Erbjudande om modersmålsundervisning

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elever inte får något erbjudande om modersmålsundervisning. Därmed kan huvudmannen inte veta om det föreligger en skyldighet att anordna modersmålsundervisning.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska en elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet och eleven har goda kunskaper i språket. En elev som tillhör någon av de nationella minoriteterna ska erbjudas modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk om eleven har goda kunskaper i språket. Enligt gymnasieförordningen är en huvudman skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk endast om minst fem elever som ska erbjudas undervisning i språket önskar sådan undervisning, och det finns en lämplig lärare att tillgå. Avser modersmålsundervisningen ett nationellt minoritetsspråk är huvudmannen skyldig att anordna modersmålsundervisning även om antalet elever är mindre än fem.

Skolinspektionens utredning

Intervjuade lärare, rektorn och representant för huvudmannen säger att elever inte får något erbjudande om modersmålsundervisning, att de inte har ställt frågan hittills men att de får försöka få till en förändring.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Hörby Yrkesgymnasium AB inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Hörby Yrkesgymnasium AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ägar- och ledningsprövning och ekonomiska förutsättningar*Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen för Hörby Yrkesgymnasium inte har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Av utredningen framgår att verksamheten inte burit sina kostnader vare sig perioden 2017-07 – 2018-06 eller den följande åttamånadersperioden och att huvudmannen saknar ekonomiska medel att hantera underskott. Till följd av förluster är huvudmannens egna kapital negativt. Ett negativt eget kapital innebär att skulderna överstiger tillgångarna och att huvudmannen därmed saknar medel för att hantera resultatmässiga underskott. Av utredningen framgår vidare att huvudmannen saknar likvida medel och att befintlig kredit till stor del var förbrukad i slutet av februari 2019. Vidare visar utredningen att huvudmannen med anledning av den ekonomiska situationen har vidtagit åtgärder för att förbättra resultatet, men dessa åtgärder har enligt huvudmannen ännu inte fått något genomslag. Dock har elevantalet ökat från 47 elever i oktober 2018 till 52 elever vid tillsynstillfället. Genom ovanstående är det sammantaget utrett att verksamheten inte bär sina kostnader och att åtgärder krävs för att kunna hantera t.ex. ökade kostnader och utbetalningar för att avhjälpa de brister som konstateras i detta beslut. Skolinspektionens bedömning ändras inte av att ekonomin i koncernen som helhet beaktas, detta eftersom det andra bolaget i koncernen i slutet av februari 2019 hade ett negativt eget kapital.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudman för bland annat gymnasieskola. Godkännande ska lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen (bestämmelsen innehåller även andra krav som inte är aktuella nu). I 26 kap. 3 § skollagen anges vidare att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller dessa krav.

I förarbetena till skollagen (prop. 2017/18:158, s. 122) anges att den enskilde ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, t.ex. genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Om verksamheten visar ett underskott bör det vägas in om det finns fonderade eller andra medel, exempelvis en bankgaranti, tillgängliga för att hantera underskottet. En prognos som visar att det finns förutsättningar att inom skäligen tid nå ett överskott kan också vara en indikation på att kravet är uppfyllt. Om det är fråga om ett bolag som ingår i en koncern bör det även beaktas om ekonomin i koncernen som helhet påverkar aktörens ekonomiska förutsättningar. Det anges också i nämnda förarbeten (s. 50) att om en tillsynsmyndighet konstaterar att det finns risk att verksamheten inom en nära framtid kommer gå i konkurs bör detta vara ett skäl att ingripa mot verksamheten.

I 25 kap. aktiebolagslagen finns bestämmelser som reglerar vad styrelsen och aktieägarna ska göra om ett aktiebolag har lågt eller negativt eget kapital. Givet vissa förutsättningar kan detta regelverk innebära att ett bolag ska tvångslikvideras. Enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen ska styrelsen upprätta en kontrollbalansräkning när det finns skäl att anta att det egna kapitalet understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet. Om en sådan kontrollbalansräkning visar att det egna kapitalet understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet ska det på bolagsstämman prövas om bolaget ska gå i likvidation (25 kap. 15 § aktiebolagslagen). Om bolagsstämman inte beslutar att bolaget ska gå i likvidation och det egna kapitalet understiger det registrerade aktiekapitalet, ska frågan om likvidation åter lyftas på en kontrollstämman inom åtta månader (25 kap. 16 § aktiebolagslagen).

Allmän domstol ska därefter, med vissa förbehåll, besluta om tvångslikvidation om någon andra kontrollstämman inte hålls inom åtta månader, kontrollbalansräkningen vid den andra stämman inte har granskats av bolagets revisor, eller om det egna kapitalet enligt kontrollbalansräkningen inte uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet (25 kap. 17 § aktiebolagslagen).

Skolinspektionens utredning

I den senast fastställda årsredovisningen (2017-07 – 2018-06) uppgick intäkterna till 10 372 tusen kronor, vilket var en minskning med nära tio procent jämfört med föregående räkenskapsår. Intäkterna har sjunkit årligen åtminstone sedan räkenskapsåret 2014-07 – 2015-06, vilket återspeglas i elevantalsförändringen. I oktober 2013 uppgick huvudmannens elevantal till 95, vilket i oktober 2018 minskat till 47. Vid tillsynstillfället fanns det dock 52 elever på skolan.

Huvudmannen redovisade för räkenskapsåret 2017-07 – 2018-06 en förlust om minus 500 tusen kronor. I huvudmannens årsredovisning för räkenskapsåret 2017-07 – 2018-06 kommenteras den ekonomiska ställningen. Bland annat lyfter revisorn att förhållandena tyder på att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor som kan leda till betydande tvivel om företagets förmåga att fortsätta verksamheten. Huvudmannen har kommenterat detta skriftligen och lyfter fram att det har vidtagits åtgärder för att förbättra resultatet, som ännu inte fått full effekt. De nämnda exemplen på åtgärder är omförhandling av avtal, minskning av lönekostnader samt ökad marknadsföring. På fråga från Skolinspektionen hur effekterna av de vidtagna åtgärderna ser ut vid tiden för besöket på skolan svarar representanten för huvudmannen att effekterna ännu inte har slagit igenom. Enligt balans- och resultatrapport uppgick intäkterna för perioden 2018-07 – 2019-02 till 6 526 tusen kronor och periodens förluster uppgick till minus 699 tusen kronor.

Efter den fastställda förlusten under räkenskapsåret 2017-07 – 2018-06 hade huvudmannen ett eget kapital som uppgick till 196 tusen kronor. Per den 2018-12-31 upprättades en kontrollbalansräkning som visade att det egna kapitalet var förbrukat och uppgick till minus 342 tusen kronor. Enligt en balans- och resultatrapport för perioden 2018-07 – 2019-02 var det egna kapitalet fortsatt förbrukat, och uppgick vid 2019-02-28 till minus 503 tusen kronor.

Av den finansiella informationen framgår även att huvudmannen saknar likvida medel samt att den beviljade checkräkningskrediten om 500 tusen kronor till stor del var utnyttjad, både vid 2018-06-30 och vid 2019-02-28.

Huvudmannen äger 100 procent av aktierna i Hörby Undervisningsservice AB (dotterbolaget) och är därmed moderbolag i koncernen. Dessa aktier är värderade till 50 tusen kronor i huvudmannens balansräkning. De två juridiska personernas ekonomi är sammanflätade då det historiskt har skett handel mellan parterna och det i balansräkningarna finns fordringar/skulder mellan dem. Huvudmannen upprättar dock ingen konsoliderad årsredovisning, och på grund av verksamhetens storlek finns det inget formellt krav på att detta.

Efter att dotterbolaget redovisat en förlust för räkenskapsåret 2016-07 – 2017-06 om minus 673 tusen kronor var det egna kapitalet förbrukat. Trots att dotterbolaget därefter redovisat positiva resultat för både räkenskapsåret 2017-07 – 2018-06 och den följande åttamånadersperioden 2018-07 – 2019-02 så är det egna kapitalet fortfarande negativt, och uppgick vid 2019-02-28 till minus 104 tusen kronor.

Motivering till föreläggande som ingripande

Hörby Yrkesgymnasium AB uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Hörby Yrkesgymnasium AB föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Hörby Yrkesgymnasium AB uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Hörby Yrkesgymnasium AB uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

Styrning och utveckling av utbildningen

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Hörby Yrkesgymnasium AB uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Mats Lundqvist

Enhetschef
Signerat av: Mats Lundqvist

X Johanna Tinghammar Bruck

Föredragande
Signerat av: Johanna Tinghammar

I ärendets slutliga handläggning har avdelningsjurist Staffan Opitz, utredarna Jenny Fahlman och Maria Nyman samt ekonom Anders Larsson deltagit.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Hörby Yrkesgymnasium

Fakta om Hörby Yrkesgymnasium

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Hörby Yrkesgymnasium AB under vårterminen 2019. Hörby Yrkesgymnasium besöktes av Skolinspektionen den 9, 10 och 25 april 2019.

Inom ramen för den regelbundna tillsynen har också genomförts en ägar- och ledningsprövning. De personer som har bedömts ingå i ägar- och ledningskretsen och som därmed har prövats är PS, i egenskap av styrelseledamot, LS i egenskap av styrelseledamot och JJS i egenskap av styrelsesuppleant.

Hörby Yrkesgymnasium är en fristående gymnasieskola i Hörby kommun. Huvudman är Hörby Yrkesgymnasium AB. Skolan erbjuder två nationella yrkesprogram, fordons- och transportprogrammet samt bygg- och anläggningsprogrammet. På skolan finns vid tillsynstillfället 52 elever, varav 5 elever går introduktionsprogrammen programinriktat individuellt val och yrkesintroduktion.

Måluppfyllelse

Nationell statistik för läsåret 2017/2018 anger att den genomsnittliga betygspoängen för avgångselever var 12,5. Det saknas i övrigt nationell statistik på grund av att skolan har ett litet antal elever.